

POLITIET

POLITIETS
1. TERTIALRAPPORT

2022

Innhold

Sammendrag	3
Hovedmål 1: Samfunnets trygghet og sikkerhet er ivaretatt	4
Hovedmål 2: Kriminaliteten er lav	7
Hovedmål 3: Straffesaksbehandlingen er effektiv og rettssikker	10
Hovedmål 4: Alle som oppholder seg i Norge har avklart identitet og lovlig opphold.....	10
Hovedmål 5: Politiet er tilgjengelig og har god service og effektive tjenester	12
Øvrig rapportering	15
Økonomi og ressursbruk	18
Styring og kontroll i virksomheten	19

Sammendrag

Politiet har levert godt i første tertial 2022, men resultatene på enkelte områder viser noe tilbakegang. Omprioritering av ressurser for å håndtere flyktningestrømmen, har påvirket politiets resultater på flere områder, men har samtidig bidratt til opprettholdelse av befolkningens trygghet og sikkerhet.

Når det gjelder politiets operative tilstedeværelse leveres det innenfor resultatkravene med unntak av for tettsteder med over 20 000 innbyggere, hvor responstiden er et halvt minutt over resultatkravet. Det jobbes kontinuerlig med å forbedre responstidene.

Det er etablert gode strukturer for forebyggende samarbeid med kommunene. En igangsatt kartlegging av behov i kommuner og politidistrikter vil gi et godt kunnskapsgrunnlag for å forbedre dette samarbeidet ytterligere. Et godt kunnskapsgrunnlag er avgjørende for politiets digitale evne og innsats mot cyberkriminalitet. Politiet har stor oppmerksomhet om utvikling i trusselbildet knyttet til situasjonen i Ukraina, i særdeleshet i å vurdere hybride trusler og hybrid virkemiddelbruk som treffer under terskel for bruk av militære virkemidler. Videre jobbes det med kompetansebygging og utvikle og ta i bruk ny teknologi.

Som følge av økte asylankomster fra Ukraina og vesentlig økt arbeidsmengde knyttet til dette, er måloppnåelsen lavere enn forventet når det gjelder politiets arbeid med søknader om oppholdstillatelser og statsborgerskap.

Det er store avvik i forvaltningen. Gjennom pandemien er det opparbeidet et stort etterslep for pass. Det har vært jobbet mye med å hente inn dette etterslepet. I tillegg har pandemien og krigen i Ukraina har ført til råvaremangel og forsinkelser i leveransekjeden for pass. Innen den sivile rettspleien er det fortsatt utfordringer med saksbehandlingstiden for gjeldsordninger. Tiltak iverksettes, men med forventet økt saksinngang fremover, må det forventes at det vil være krevende å oppnå gode resultater for gjeldsordning på kort sikt. På lengre sikt ventes det at gjeldsrestanseprosjektet vil gi effekt.

Politiet fikk ekstra tildelinger knyttet til bl.a. Ukraina-ankomster. I tillegg har etaten fått overført et betydelig mindreforbruk fra 2021. Mindreforbruket disponeres i stor grad til investeringer og bidrar til et betydelig løft av bilparken og annet operativt utstyr. Etaten har i 2022 stort fokus på aktivitetsøkning slik at den tildelte rammen i størst mulig grad benyttes fullt ut på bedre polititjenester til innbyggerne. Pr. T1 viser prognosen for året et samlet mindreforbruk i størrelsesorden 1-2 pst. av tildelt ramme på kap. 440, post 01. Det estimerte mindreforbruket er primært knyttet til distrikter, særorgan, tjenesteleverandører og utviklingsporteføljen. Prognosen er imidlertid beheftet med usikkerhet.

Politiet rapporterer nå sammen med Riksadvokaten om straffesaksbehandlingen i politiet. Fellesrapporten er vedlagt tertialrapporten.

Hovedmål 1: Samfunnets trygghet og sikkerhet er ivaretatt

Styringsparametere og oppdrag i tildelingsbrevet	T1/22
S2 Responstid: Resultatkrav 80 prosentil	
1) Tettsteder med over 20 000 innbyggere: 11 min	11,5 min
2) Tettsted med mellom 2 000 og 19 999 innbyggere: 19 min	18,7 min
3) Tettsted med under 2 000 innbygger: 30 min	28,9 min
S3 Aksestid på nødnummer 112: 95 prosent av alle anropene til nødnummer 112 skal være besvart innen 20 sek.	98,2 %
R1 Styrket lokal tilstedeværelse	
O1 Innføring av elektrosjokkvåpen	
O2 Samlokalisering av blålysetater	

Den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa

Den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa skaper endring og stor usikkerhet i trusselbildet som påvirker Norge. Etterretningstrusselen, sammensatt virkemiddelbruk fra fremmede stater, og migrasjon er sentrale temaer som politiet i samvirke med andre etater og sektorer har ansvar for å håndtere. Politidirektoratet har iverksatt en nasjonal operasjon knyttet til den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa der formålet er å bidra til god og løpende situasjonsforståelse internt i politiet og på tvers av sektorer, ivaretagelse av politiets egen beredskapsevne, samt håndtering av migrasjon og konsekvenser av det trusselbildet vi befinner oss i. Tiltakene som er iverksatt innebærer prioritering og intensivering av innsats som er knyttet til de overnevnte temaene relatert til den sikkerhetspolitiske situasjonen. Konsekvensene av dette er bl.a. omprioritering av ressurser for eksempel fra utrykningspolitiet til politiets utlendingsenhet. Trygghet og sikkerhet for befolkningen er en forventet effekt av operasjonen.

Pandemihåndtering

I 1. tertial sørget POD for å videreføre den nasjonale operasjonen i politiet knyttet til pandemien. Politiet har derigjennom opprettholdt egen operativ evne, fulgt med på kriminalitetsutviklingen, operasjonalisert og ivaretatt tiltak som overordnet myndighet har gitt til politiet, og sørget for å utvikle og videreføre gode rutiner knyttet til tverrsektorielt samvirke. Dette har bidratt til å ivareta trygghet og sikkerhet for befolkningen.

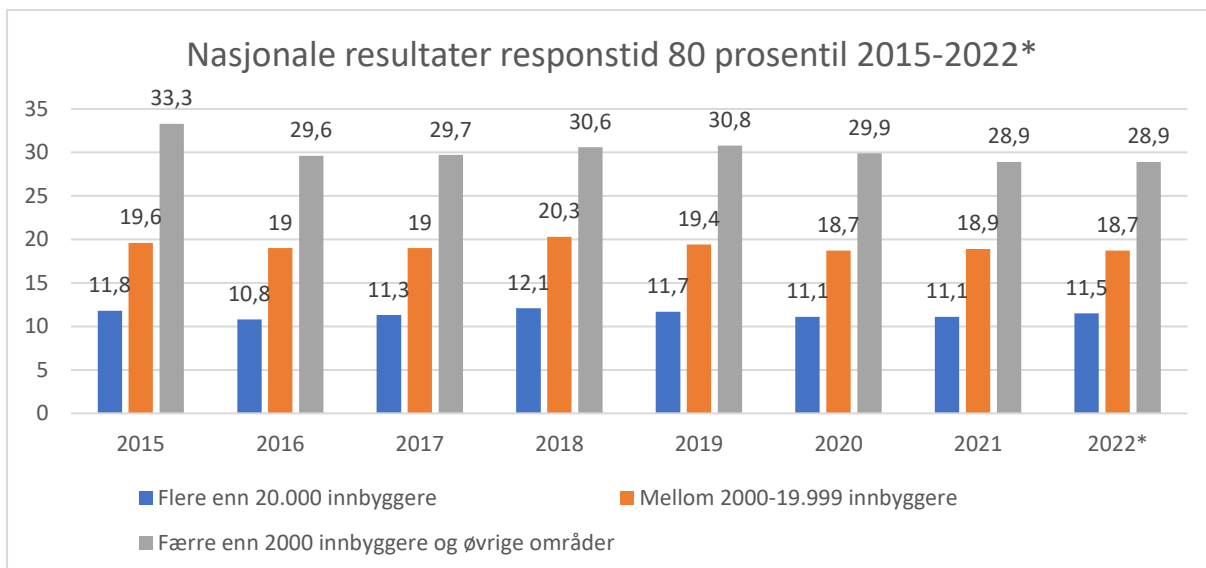
Responstid

Politiet innfridde kravene til responstid i de to minste tettstedskategoriene i første tertial 2022. Resultatet for områder med mer enn 20.000 innbyggere var 11,5 minutter. Det er 0,5 minutter over kravet. Resultatet i denne tettstedskategori har variert fra 10,8 til 12,1 i perioden 2015 til 2021.

Resultatet for første tertial 2022 skaper ikke bekymring for etaten står ovenfor en svekket operativ evne i denne tettstedskategori. Som figur 1 under viser, er resultatene i perioden 2015-2022 tilnærmet like. Resultatene er marginalt forbedret i de to minste tettstedskategoriene de senere år.

Sammenlignet med resultatene fra samme periode i 2021 (første tertial) så er de nasjonale resultatene tilnærmet like. Resultatet er 0,4 minutter svakere for områder med flere enn 20.000 innbyggere, mens det er 0,5 minutter bedre i områder med mellom 2000-19.999 innbyggere. I områder med færre enn 2000 innbyggere er resultatet det samme i første tertial 2022 som i første tertial 2021.

To politidistrikt innfridde kravene til responstid for 80 prosentil i alle tre tettstedskategoriene. Ni politidistrikt innfridde kravene til responstid for 80 prosentil i en eller to tettstedskategorier, mens ett politidistrikt ikke innfridde kravene til responstid for 80 prosentil i noen av tettstedskategoriene. Distriktet var imidlertid tett på.

Figur 1: Nasjonale årsresultater responstid (80 prosentil) i perioden 2015-2021, samt resultat første tertial 2022

I alle politidistriktene jobbes det med tiltak rettet mot forbedret responstid i hasteoppdrag. Også i de distriktene som innfridde kravene i alle tre tettstedskategoriene er det et kontinuerlig fokus på arbeidet med å nå responstidskravene. Eksempler på tiltak i arbeidet med responstid er bl.a. mer ansvarliggjøring av ledere på tjeneste-nivå og opplæring/instruksjon på IP-trening, innføring av aktiv tjeneste i stedet for reservetjeneste, samt gjennomgang av og endringer av tjenestelister (pilot i to politidistrikt). Videre er det etablert arbeidsgrupper på tvers av virksomhetsområdene operasjonssentral og patrulje for å skape et felles fokus på tiltak som kan forbedre responstidene. Årsaken til at krav ikke innfris er at distriktene i perioder med avgivelse av ressurser til grensekontroll, samt økt sykefravær under pandemien var presset på ressurser. Andre årsaker som rapporteres inn er at responstiden kan være lang for hendelser som er vanskelige å prediktere, eksempelvis trafikkulykker eller branner som skjer der det ikke bor folk. I tillegg må distriktene prioritere oppdøkkende hendelser opp mot strategiske satsningsområder. Patruljer som er avsatt til spesielle forebyggende aktiviteter kan f.eks. trenge litt tid på å frigjøre seg fra det de driver med når det oppstår en akutt hendelse.

Aksesstid

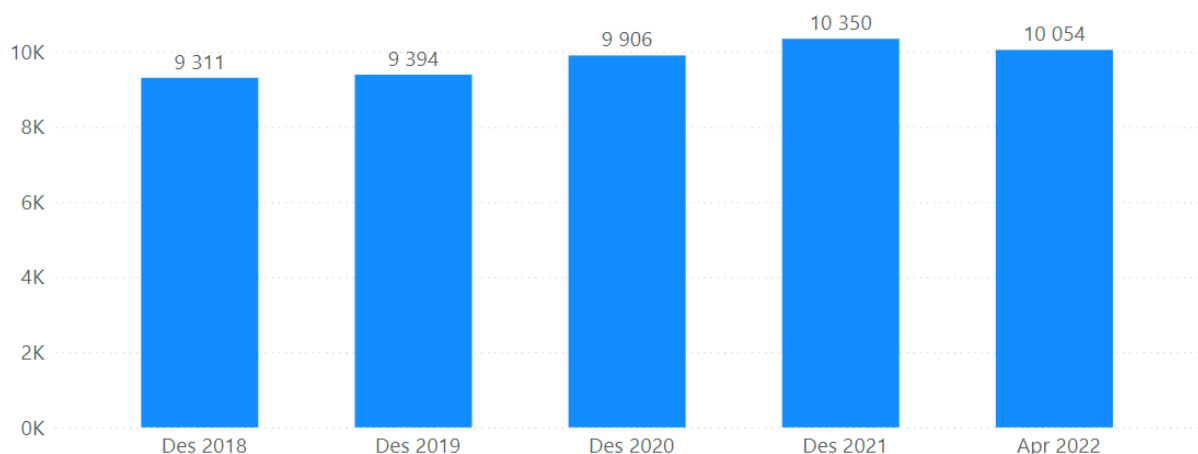
Politiet innfridde krav til aksesstid, der 95 % av anropene til 112 (politiets nødnummer) skal besvares innen 20 sekunder. Resultatene er tilnærmet like de senere år, resultatet for første tertial 2022 var at 98,2 % av anropene ble besvart innen 20 sekunder. Politiet mottok 209 998 nødansrop i første tertial.

Styrket lokal tilstedeværelse

Som det framkommer av figur 2 har politibemanning økt hvert år fra 2018 til 2021. Figuren viser antall lønnende årsverk i politietaten, foruten ansatte i permisjon. Fra desember 2021 til april 2022 er antallet politiårsverk i etaten noe redusert, som følge av

1. overføringen av 72 politiårsverk fra Oslo politidistrikt til Politiets sikkerhetstjeneste (PST) ved årsskiftet 2021/2022, i forbindelse med overflyttingen av Den kongelige politieskorte (DKP),
2. normale sesongsvingninger i foreldrepermisjoner. Antall permisjoner har økt med ca. 80 årsverk fra desember '21 til april '22. Antallet permisjoner er typisk lavest i desember og høyest i mai hvert år,
3. reduksjon i antall midlertidige engasjement og vikariater (ca. 225 årsverk), blant annet som følge av nedtrapping av grenseoppdraget knyttet til covid-19

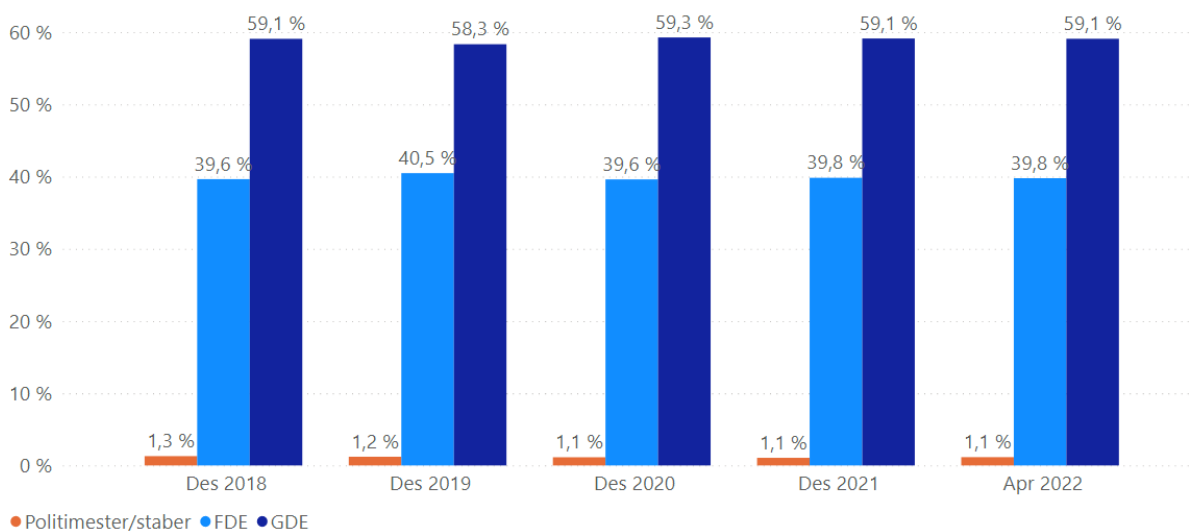
Utvikling i politiårsverk

Figur 2: Fordeling av politiårsverk desember 2018-april 2022

Antallet faste ansatte politi har økt med ca. 80 årsverk fra desember 2021 til april 2022. Siden 31.12.2018 er faste politistillinger økt med over 750. I forbindelse med planlagt nedtrapping av midlertidige engasjement opprettes flere faste politistillinger i politidistriktene.

Fordeling av politiårsverk

Figur 3: Fordeling av politiårsverk 2018-2022

Som det framgår av figur 3 er andelen i GDE stabil. Det er to hovedårsaker til at GDE-andelen ikke øker i T1. For det første har T1 gitt en nedtrapping av midlertidige stillinger i GDE med tilknytning til grenseoppdraget for covid-19. For det andre har Ukrainasituasjonen i T1 gitt en omprioritering av ressurser for å bemanne opp Politiets utlendingsenhet (PU), som ikke teller i GDE-tallet. Bl.a. avga Øst pd 70 forsterkningsressurser til PU. PU fikk også tilsagn til å ansette 100 politiansatte for å håndtere den akutte situasjonen som oppstod. Når situasjonen etter hvert ble mer oversiktlig, er det gitt beskjed til PU om at de skal tilbakeføre ressursene de har lånt fra distriktene innen 20. juni. Videre er det gitt beskjed om at PU i større grad må rekruttere sivile. Dette for ikke å binde for mange politiresurser til den økte registreringsberedskapen bl.a. ved Gardermoen registreringscenter.

Den lokale tilstedeværelsen styrkes også ved at fellesfunksjonene er tilstede ved flere tjenestesteder. Siden 2018 har andelen FDE-ansatte utenfor hvert distrikts hovedsete økt fra like under 37,6% til 40,3% i april 2022. Disse

tallene vil naturlig nok kunne variere, da etaten fortsatt jobber for å disponere faste og midlertidige ressurser på en best mulig måte som følge av covid-19 og Ukraina.

Innføring av elektrosjokkvåpen

Det har i første halvdel av 2022 vært utfordringer med anskaffelsesprosessen grunnet mangel på leverandør. Ved rapporteringstidspunktet er det foretatt en juridisk godkjenning av ny intensjonskunngjøring for anskaffelsen, og gjeldende innføringsplan er nå i henhold til plan. Det forventes en kontraktinngåelse medio 2022. Det forventes at materiell ankommer november/desember 2022. Påfølgende er det planlagt å starte sentral opplæring av instruktører ilt høsten, og at distriktene er klare til å innføre maktmiddelet ilt første halvår 2023. Status vurderes som gul grunnet manglende konkret avklaring for når materiellanskaffelsen er ferdig, og at det vil kunne få rekkefølgekonsekvenser med tanke på tidsbruken. Det er derimot viktig at finansiering av implementeringen videreføres inn i 2023.

Samlokalisering av blålysetater (helse, brann og politi)

Kravet er implementert i Politiets fellestjenesters arbeidsprosesser. Samlokalisering med andre blålysetater vurderes ved nye EBA-prosjekter.

Hovedmål 2: Kriminaliteten er lav

Styringsparametere og oppdrag i tildelingsbrevet	T1/22
S4 Utviklingen i kriminalitet og vurdering av politiets forebyggende innsats	
S5 Utvikling i digitale angrep	
R2 Forebyggende samarbeid med kommuner og andre lokale aktører	
O3 Styrke forebygging og bekjempelse av kriminalitet i det digitale rom	

Utviklingen i kriminalitet og vurdering av politiets forebyggende innsats

Til T1 og T2 skal POD rapportere på utviklingen i kriminaliteten blant annet ved å vurdere statistikk knyttet til anmeldelser. Til årsrapport skal POD skal belyse og vurdere effekten av politiets samlede forebyggende arbeid, alene og i samarbeid med andre aktører.

I løpet av første tertial ble det anmeldt nærmere 99 300 lovbrudd. Det er 6,3 prosent flere enn tilsvarende periode året før, men 3,8 prosent færre målt mot gjennomsnittet for første tertial 2018-2021. Store deler av økningen i første tertial 2022 kan knyttes til Oslo, men det er registrert en markert økning i de fleste politidistrikter i Sør-Norge. Anmeldelsesnivået i politidistriktene fra Trøndelag og lenger nord er på den annen side på nivå med året før – eller færre.

Første tertial 2021 var spesielt preget av strenge smitteverntiltak og nedstengning. Endrede reise- og aktivitetsmønstre i befolkningen, f.eks. mindre bruk av kollektivtransport, uteliv og stengte butikker, bidro trolig til den betydelige nedgangen i anmeldte lovbrudd. Særlig stor nedgang var det for anmeldte tyverier og vinningslovbrudd, mens det også var en markert nedgang for de fleste typer voldslovbrudd. I andre og tredje tertial i 2021 er anmeldelsesnivået vesentlig høyere. Tar vi høyde for vanlige sesongvariasjoner er første tertial 2022 mer på nivå med andre og tredje tertial i 2021.

Det er grunn til å forvente at gjenåpningen av samfunnet, med et mer normalt nivå av reisevirksomhet, utelivsaktivitet mv. vil bidra til at det i 2022 vil bli flere anmeldelser innenfor en rekke kriminalitetsområder, spesielt vinningslovbrudd og vold. Ut ifra PTV 2022 er det forventet en økning i voldshendelser blant mindreårige, særlig for unge gutter. Normalisering av kontrollvirksomheten (f.eks. for UP) vil også kunne medføre en økning i anmeldelser for noen kriminalitetsområder.

Registrerte seksuallovbrudd har vesentlige variasjoner – både mellom år og ulike perioder av året. Anmeldte seksuallovbrudd i første tertial 2022 er markert færre enn tilsvarende periode i 2021, og også noen færre enn andre og tredje tertial. - Anmeldelsene i første tertial 2022 var imidlertid hhv. 19 og 1,5 prosent flere enn tilsvarende periode i 2020 og 2019.

Sammenliknet med første tertial 2021 er nedgangen i hovedsak knyttet til seksuallovbrudd mot barn, og gjelder både for voldtekt, seksuell handling og seksuelt krenkende adferd mot barn. Utviklingen ser delvis ut til å ha sammenheng med at det er færre store sakskomplekser enn i samme periode i 2021. Overgrepsmateriale og fremstillinger som seksualiserer barn under 18 opprettholder imidlertid det relativt sett høye nivået fra første tertial 2021.

Anmeldte narkotikalovbrudd er redusert med en fjerdedel i første tertial 2022, sammenlignet med samme periode i 2021. Narkotikaanmeldelsene er imidlertid på linje med andre og tredje tertial i 2021, som tyder på at riksadvokatens brev av 9. april har bidratt sterkt til en ytterligere reduksjon i denne typen anmeldelser.

Det vises forøvrig til fellesrapporten fra Politidirektoratet og riksadvokaten for ytterligere detaljer.

Utvikling i digitale angrep

I Politiets trusselvurdering 2022 er norske virksomheters utsatthet for datainnbrudd, datatyveri og løsepengevirus fremhevet som særlig alvorlige kriminalitetstrusler. Dette med bakgrunn i jevn økning i antall hendelser og mulighet for høy profitt, samt liten fare for identifisering og straffeforfølgelse.

I all vesentlighet sørger særorganene for dagens innsats mot problemområdet. Kripas har i T1 jobbet målrettet med å avverge datainnbrudd og løsepengevirusangrep, både ovenfor virksomheter og enkeltpersoner.

Kripas har mottatt informasjon om tilsammen 10 kompromitterte virksomheter. I alle tilfellene har denne informasjonen blitt mottatt fra utenlandske politimyndigheter og dette har generert videre varsling til de berørte virksomhetene slik at de har kunnet iverksette tiltak og på den måten begrense skadevirkninger og økonomisk tap.

Bedre kunnskap om nettverk og aktører har økt muligheten for å målrette tiltak nasjonalt og internasjonalt slik at kriminell infrastruktur har kunnet blitt tatt ned.

Kripas produserer i løpet av 2022 et nasjonalt situasjonsbilde for cyberkriminalitet, med fremtidsrettede vurderinger til POD.

Forebyggende samarbeid med kommunene og andre lokale aktører

Alle politidistrikt rapporterer om et velfungerende samarbeid med sine kommuner. Det gjenstår signering av formelle avtaler i enkelte distrikt, men forestående tilbakemeldinger fra kommunene om hvordan samarbeidet med politiet oppleves vil gi viktig kunnskapsgrunnlag for videre utvikling.

Utvikling er blant annet fulgt opp gjennom akseptanskriterier for utvalgte funksjoner og rapporteringskrav, noe som har bidratt til en positiv utvikling i hele landet. Politiets forebyggende funksjoner viser å ha en stor effekt i samarbeidet med andre aktører. Det er videre et utstrakt samarbeid innen flere fagområder, og det er et solid fokus på felles kunnskapsgrunnlag og felles tiltak som bidrar til å være i forkant av kriminaliteten. Det samarbeides på ulike nivå i organisasjonene, som styrker det helhetlige arbeidet i å redusere kriminalitet.

JD sendte 23.02.22 brev til samtlige kommuner hvor det bes om innspill til bedre polititjenester og beredskap. Det har gått et oppdrag fra JD til POD om å tilby dialog med alle landets kommuner om samme tema. POD har gitt et oppdrag til politidistriktene om å gå i dialog med samtlige kommuner, samt at politidistriktene skal gi innspill til hvordan politiet kan levere bedre polititjenester og beredskap i kommunene. Denne bestillingen har

samme frist som JDs frist for høringen for kommunene.

POD har våren 2022 samarbeidet med Kommunesektorens organisasjon KS om en ny veileder for kommune- og politisamarbeid. Utkastet vil bli sendt på høring i politidistriktene og ferdigstilles i etterkant av høringen nevnt over, siden denne vil gi et viktig kunnskapsgrunnlag til arbeidet.

Vurderingen pr. nå er at det er etablert gode strukturer for forebyggende samarbeid med kommunene, blant annet gjennom politiråd, politikontakter og SLT-samarbeid (Samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak). Den nåværende prosessen med en kartlegging av behov i kommuner og politidistrikter vil gi et godt kunnskapsgrunnlag for å forbedre dette samarbeidet ytterligere.

Styrke forebygging og bekjempelse av kriminalitet i det digitale rom

Riksrevisjonens undersøkelse av politiets innsats mot kriminalitet ved bruk av IKT (Dokument 3:5, 2020-2021) er sentral i utviklingsarbeidet for politiets digitale evne og innsats mot cyberkriminalitet.

Politiet er i 2022 bedt om å særlig prioritere det videre arbeidet med følgende:

Kunnskapsgrunnlag

Kripos har fått i oppdrag å utarbeide et kunnskapsgrunnlag. Oppdraget vil bli utført i henhold til frist.

Politiet har stor oppmerksomhet om utvikling i trusselbildet knyttet til situasjonen i Ukraina, i særdeleshet i å vurdere hybride trusler og hybrid virkemiddelbruk som treffer under terskel for bruk av militære virkemidler. Samarbeid mellom politiet og PST om vurdering og rapportering av situasjonsbildet, jf. oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet er sentralt i dette. Et viktig mål er å identifisere, forstå og se aktuelle hendelser som rammer ulike aktører og sektorer i sammenheng

Kompetansebygging

POD har i 2022 gitt PHS i oppdrag å gjennomgå studietilbud innen forebygging og bekjempelse av IKT-kriminalitet.

I 2022 etableres Politiets cyberkrimforum og i T1 er det etablert en kjernegruppe i POD. Disse skal blant annet bidra til helhetlig utvikling av politiets innsats mot cyberkriminalitet, herunder definering av politiets evner og oppgavefordeling. Arbeidet fokuseres rundt de fire hovedområdene datakriminalitet, internettrelaterte overgrep, digital kriminalteknikk (elektroniske spor) og politiets tilstedeværelse på nett.

Kripos videreutvikler en kompetansedelingsplattform for å muliggjøre rask og enkel kompetanse- og erfaringsutveksling som kan tilfalle hele etaten, og som er søkbar og tilgjengelig i etterkant av utveksling.

I fellesskap har Kripos og Økokrim utarbeidet forebyggende tilnærming for å hindre at norske virksomheter utsettes for digitale bedragerier. I 2022 er over 40 virksomheter varslet om nært forestående bedragerier. Ønske fra Europol om å implementere dette på europeisk nivå understreker potensial og kvalitet i metoden.

Utvikle og ta i bruk ny teknologi

Det pågår ulike utviklingsaktiviteter, blant annet ved Kripos, men det er et utviklingspotensial i å koordinere og systematisere de ulike initiativene. Kripos v/NC3 er blant annet involvert i EU-prosjekter knyttet til utvikling av nye metoder for å sikre elektroniske spor.

NC3 er etablert. Det nå et behov for å styrke politidistriktenes kapasitet til å håndtere cyberkriminalitet. Dette er utfordrende og krever en omprioritering innen politiets totale oppgaveportefølje. Politidirektoratet vil se nærmere på dette inn mot 2023.

Hovedmål 3: Straffesaksbehandlingen er effektiv og rettssikker

Se vedlagte fellesrapportering med Riksadvokaten

Styringsparametere og oppdrag i tildelingsbrevet	T1/22
07 Samarbeid om felles statistikk i straffesakskjeden	

Samarbeid om felles statistikk i straffesakskjeden

Arbeidsgruppen har gjennomført to oppstartsmøter, samt møte med Statistisk sentralbyrå for å avklare grensegangen mellom tilsvarende offisiell SSB-statistikk (jf. eget SSB-oppdrag om å etablere fast straffesakskjedestatistikk). Tertialrapportering for straffesakskjeden gjennomføres som tidligere, koordinert av Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI)

Hovedmål 4: Alle som oppholder seg i Norge har avklart identitet og lovlig opphold

Styringsparametere, oppdrag og rapporteringskrav i tildelingsbrevet	T1/22
S9 Antall og alder på ubehandlede oppholdssaker	
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid	35 dager
Restanser	16 929
Ventetid på timeavtale skal ikke overstige ti uker i gjennomsnitt. Alle sakstyper	-
R4 Utvikling i antall returer	67 %

Som følge av økte asylkomster fra Ukraina og vesentlig økt arbeidsmengde knyttet til dette, er måloppnåelsen lavere enn forventet, både når det gjelder tvangsreturer og politiets arbeid med søknader om oppholdstillatelser og statsborgerskap.

Fremtidig måloppnåelse vil være avhengig av hvordan sikkerhetssituasjonen i Ukraina utvikler seg, og hvordan den påvirker ankomstene fremover.

Antall og alder på ubehandlede oppholdssaker

Restansesituasjonen

Samlet restanse ved utgangen av T1 2022 var på 16 929 saker totalt. Dette utgjør en økning på 3 877 saker sammenlignet med utgangen av T3 2021.

Bakgrunnen for at restansene har økt i T1 er økt oppgavemengde (personlig oppmøte for biometriopptak til oppholdskort, effektivering av vedtak m.m.) i politidistriktene og omdisponering av ansatte til asylregistrering (avgivelse til PU og desentralisert registrering i distriktene.)

Saksbehandlingstid

Politidirektoratet har satt et målkrav om at saksbehandlingstiden fra søknad er registrert i DUF til vedtak er fattet i politidistriktet eller saken er oversendt til UDI ikke skal overstige i gjennomsnitt 30 dager. Kravet gjelder for alle sakstyper.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i politidistriktene var i T1 2022 på 35 dager. Dette er en nedgang på 4 dager sammenlignet med utgangen av T3 2021. Vi gjør oppmerksom på at det er store variasjoner i de ulike politidistriktene. 4 politidistrikt har over 30 dagers saksbehandlingstid, hvor blant annet Oslo politidistrikt har en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 73 dager. Dette skyldes at distriktet har avgitt ansatte til Politiets

utlendingsenhet for bistand til asylregistrering.

I driftsavtalen til Servicesentrene for utenlandske arbeidstakere er det satt et eget målkrav om at saker skal behandles innen 10 dager, hvor blant annet søknader om oppholdstillatelser fra faglærte blir behandlet. I gjennomsnitt ble totalt 76,38% av sakene ved SUA sentrene behandlet innen ti dager i T1.

Ventetid på timeavtale

Dette er en ny styringsparameter fra JD. Vi kan således ikke rapportere på utvikling før T2.

Politidirektoratet har gitt politidistriktene følgende målkrav i resultatavtalene for 2022 - "Ventetiden fra søker har registrert søknad på nett til politiet har ledig timeavtale skal ikke overstige i gjennomsnitt ti uker. Gjelder alle sakstyper".

Ventetid på timeavtale hos politiet på Servicesentrene for utenlandske arbeidstakere for tredjelandsborgere som søker oppholdstillatelse som faglært er i gjennomsnitt 16,2 dager totalt.

Øvrig ventetid på timeavtale hos politiet varierer i stor grad hos de ulike politidistriktene. Til T1 oppfylt 5 av 12 politidistrikter dette målkravet.

Utvikling i antall returer

For T1 er det oppnådd 67% av forventet måloppnåelse. Politidirektoratet har i styringsdialog med underliggende enheter satt et målkrav på totalt 3100 uttransporter i 2022. Målkravet er satt med utgangspunkt i budsjettføringene som lå til grunn ved inngangen til året.

For første tertial 2022 har politiet en måloppnåelse på 67 % for alle kategorier returer. Det er særlig uttransporter i kategorien bort- og utviste som har en vesentlig lavere måloppnåelse enn kravet som er satt (67%). Årsaken ligger i all hovedsak i de økte asylankomstene i første tertial og at politiet har måttet omdisponere ressurser til asylregistrering (avgivelse til PU og desentralisert registrering i distriktene). En annen årsak er fortsatte reiserestriksjoner som følge av pandemien, og at politiet ikke kan tvangsteste utlendinger. Flere DUB-land er også motvillige til å ta tilbake utlendinger som faller inn under DUB-forordningens bestemmelser. Særlig gjelder det utlendinger som ikke lenger har en gyldig tillatelse i det gitte DUB-landet.

Straffedømte er prioritert for retur, og PU har tett dialog med politidistrikt og fengsler for å sikre at de med et returvedtak ved endt soning blir uttransportert.

Politiet har tett og god dialog med andre aktører på returfeltet, bl.a. gjennomføres det jevnlig møter mellom de ulike aktørene på feltet.

Hovedmål 5: Politiet er tilgjengelig og har god service og effektive tjenester

Styringsparametere, oppdrag og rapporteringskrav i tildelingsbrevet	T1/22
S13 Andel innbyggere som benytter mulighet for digital selvbetjening	72,3 %
S14 Effektivitet og kvalitet i forvaltningstjenestene og i sivil rettspleie	
O9 Nedarbeidelse av restanser gjeldsordningssaker	
O10 Kartlegge og utrede håndteringen av telefonhenvendelser til 02800, inkludert henvendelser til politidistriktenes 8-sifrede direktenummer.	

Digital selvbetjening

Tjenesteområde	Selvbetjeningsgrad	
	T1 2021	T1 2022
Andel innbyggere som søker politiattest digitalt på politiet.no	97,4 %	97,6 %
Andel innbyggere som benytter digital anmeldelse	15,02 %	19,2 %
Andel innbyggere som bestiller pass digitalt	~100 %	~100 %
Samlet digital selvbetjeningsgrad	70,8 %	72,3 %

Det har vært en økning i antall innbyggere som benytter mulighet for digital selvbetjening i T1 2022 sammenlignet med T1 2021. Økningen kommer i all hovedsak i andelen innbyggere som benytter digital anmeldelse.

Digitalisering av politiets tjenester

Arbeidet med digitaliseringen av politiet fortsetter. De siste månedene er det oppnådd økt forståelse for digital transformasjon. Ny strategi er under utarbeidelse som skal gi en tydeligere prioritering, og finansieringsmodell for utviklingsarbeid tilpasses. Ny IKT-styringsmodell begynner å gi effekt, og en selvbetjent, automatisert og sikker plattform er etablert. Nå fortsetter arbeidet med å digitalisere kjernen av politiets oppgaver, gjennom smidig og flerfaglig samarbeid.

Ved første kontakt

Pilotprosjektet "Ved første kontakt" har som formål å samordne og effektivisere politiets håndtering av henvendelser fra innbyggerne, slik at de kan få løst sitt behov ved første kontakt. Prosjektet er en del av kanalstrategien mot 2025, der økt tilgjengelighet for innbyggerne står sentralt.

Distansemøter mellom politiet og innbyggerne er de møtene som foregår på telefon, sosiale medier, chat, videomøter og via forsendelser. I dag er det ulike løsninger for hvordan politidistriktene og fagområdene svarer opp henvendelser i disse kanalene, og gjennom prosjektet ønsker man en bedre samordning. Distansemøtene er prioriterte kanaler for politiets kontakt med innbyggerne.

Pilotprosjektet skal gjennom 18 måneder jobbe med å kartlegge og utforske henvendelser til førstelinjen, eksperimentere og utvikle løsninger for å imøtekomme innbyggerens behov samt sikte mot en nasjonal utrulling ved pilotprosjektets siste fase. "Ved første kontakt" skal gjennom hele perioden jobbe med å realisere innbygger- og effektiviseringsgevinster underveis i prosjektet.

Nye arbeidsformer med mål om økt digitaliseringshastighet

Dagens organisering av IT-arbeidet fører til periodiske behov for store og krevende skippertak. Både politiets

organisering og arbeidsform bør derfor ta i bruk en smidig tilnærming for i større grad være i stand til å oppnå økt forutsigbarhet og kontinuerlig utvikling, herunder å ivareta hele livssyklusen for politiets IT-løsninger på en forsvarlig og bærekraftig måte.

Fokus p.t. er omlegging av måten vi samhandler på i etaten. Gjennom etablerte piloter utforskes nye flerfaglige samarbeidsformer, der økt fokus på brukerverdi og økt involvering av brukere i utviklingsarbeidet har som mål å sikre raskere resultater og kontinuerlig forbedringer med mer forutsigbart kostnadsbilde.

Første pilot er avsluttet, og har resultert i viktig læring om justeringsbehov i styrings- og støtteprosesser. Læringen videreføres nå i et første produktområde, der fem tverrfaglige team sammen skal sikre fornyelse på sentrale områder som griper i politiets kjernevirksomhet, på tvers av områdene politioperativt og straffesak. Det er behov for å se denne verdikjeden og brukerreisene helhetlig, med brukeropplevelse, datastrømmer og teknologi. Produktområdet spenner vidt, og vil inneha svært mange brukerreiser og datastrømmer fra politiets virksomhet. Brukerne er i stort politiansatte, de vi samhandler med, innbyggere og virksomheter. Etter hvert som antall team øker, naturlige verdikjeder vokser frem og organisasjonen har lært mer om produktområder som organiseringsform, vil det være naturlig å dele opp produktområdet i flere bestanddeler med innhold som logisk hører sammen og speiler tjenestene.

Tilgang på rett kompetanse

Tilgang på rett kompetanse er kritiske suksessfaktorer i produktorientert utvikling. Det er stor mangel på IT-kompetanse i Norge, og rekrutteringen er vanskelig. Det er derfor igangsatt en pilot samarbeid med en privat aktør for å sikre IT-kompetanse på sikkerhetssiden. Gjennom fjorten ukers intensiv opplæring og ni måneders praksis i Politiets IKT-tjenester vil kandidater med høyere utdanning og minimum 3 års arbeidserfaring få mulighet til å spesialisere seg på et område med stor kapasitetsetterspørsel.

Annet

Blant digitaliseringstiltak i perioden nevnes:

- Risiko og sårbarhetsreduisering knyttet til økt cybertrussel
- Effektivisering av asylregistreringsprosessen i samarbeid med UDI. Deler av prosessen automatisert. Ytterligere forbedringstiltak, inkludert mulighet for asylregistrering via mobil, er påstartet.
- Skalerbar selvbetjent analyseverktøy for politiansatte
- Nytt mentorprogram skal gi flere kryptovalutaetterforskere
- Første versjon avansert dataanalyse av finansielle relasjoner basert på informasjon som mottas gjennom rapportering hjemlet i Hvitvaskingsloven.

Effektivitet og kvalitet i forvaltningstjenestene

Forvaltningssaker avgjøres i hovedsak uten ugrunnet opphold i politidistriktene. Saksbehandlingstiden for blant annet førerrett-, kjøreseddel- og vaktvirksomhetssaker ligger i hovedsak på under fire uker, med mindre det er andre lovpålagte frister som gjelder. Ved søknad om politiattest er saksbehandlingstiden fortsatt under to uker, for prioriterte saker under en uke.

Gjennom pandemien er det opparbeidet ert stort etterslep for pass. Det har vært jobbet mye med å hente inn dette etterslepet. Det er sendt SMS-varslere til passinnehavere som har utløpte pass og til de som har pass som utløper om hhv. 6 og 3 måneder. Pass- og ID-kontorene har styrket bemanningen og utvidet sine åpningstider til kveld og helg.

Pandemien og krigen i Ukraina har ført til råvaremangel og forsinkelser i leveransekjeden for pass. Leverandøren har derfor store utfordringer med å møte den store etterspørselen, noe som fører til en stadig økende produksjonstid. Det er iverksatt flere tiltak for å ta ned etterspørselen, bl.a. en midlertidig stopp i adgangen til å søke om både pass og ID-kort samtidig. Videre er befolkningen oppfordret til å vente med å søke om pass til

høsten dersom de ikke trenger pass i sommer. De som bare skal reise i EU/EØS og Sveits oppfordres til å søke om nasjonalt ID-kort. Politidirektoratet jobber forøvrig tett sammen med leverandøren for å håndtere krisen på best mulig måte. Vi viser ellers til ukentlige rapporter til Justis- og beredskapsdepartementet. Søknader om pass og ID-kort behandles og avgjøres fortløpende i politidistriktene og sendes til produksjon.

Antallet våpensøknader har økt vesentlig etter at ny våpenlov trådte i kraft 1. juni 2021. Saksbehandlingstidene varierer fortsatt mye fra distrikt til distrikt, og er enkelte steder opp mot 22 uker. Det er for 2022 foretatt en midlertidig styrking på 13,5 MNOK av våpenforvaltningen i distriktene med lengst saksbehandlingstid og flest våpensøknader. Disse distriktene har i T1 lagt plan for bruk av tilleggsbevilgningen, blant annet ved å sideforflytte personell, ansette midlertidig, bruke overtid, og omfordele oppgaver. Tiltakene er i noen av distriktene påbegynt, men det er først fra T2 vi kan forvente å se effekt av disse tiltakene. I tillegg blir distriktene styrket med til sammen 10 MNOK i løpet av mai. PODs saksbehandlingstid på klager i forvaltningssaker er for tiden på opp mot 10 måneder.

Effektivitet og kvalitet i sivil rettspleie

Det stilles krav til at saker innen sivil rettspleie skal behandles effektivt og med god kvalitet. Saksbehandlingen skal gjennom visse saksbehandlingsskritt før det kan tas noen avgjørelse, derfor har POD satt visse styringsparametere som anses akseptable innenfor de ulike områdene. Dersom distriktene klarer å oppnå disse, finner vi at de er innenfor det vi i denne sammenheng kan anse som en avgjørelse uten ugrunnet opphold.

Sakstype	Krav til saksbehandlingstid	T1 2022
Utleggsbegjæringer	60 dager	61 dager
Forliksklager	90 dager	113 dager
Stevnevitne	15 dager	15 dager
Gjeldsordning	90 dager	192 dager

Avholdelse av utleggsbegjæringer har et snitt på 61 dager, som anses som akseptabelt i forhold til kravet. For forliksklager er de aller fleste distrikter innenfor kravet og leverer godt. Unntaket er et par distrikter som behandler en stor mengde klagesaker for flyreiser i pandemien. Denne saksmengden er så stor at snittet totalt for landet dras opp over målkravet. Trenden for mottak av forliksklager har vært nedadgående og det er lite som tyder på at dette vil endre seg nevneverdig. Gjeldsordning omtales under.

Nedarbeidelse av restanser gjeldsordningssaker

Politiet har hatt altfor høy saksbehandlingstid frem til beslutning om åpning av gjeldsforhandlinger, heving av sak eller oversendelse til tingretten for tvungen gjeldsforhandling. Snittet på landbasis var pr. 1. tertial 192 dager. Dette vil kunne fortsette å stige ytterligere, så lenge restansebeholdningen fortsetter å stige.

Det er ulike årsaker til at snittet har steget. Det er først og fremst et betydelig sakstilfang i mange av distriktene. Mange distrikter rapporterer også om høyt sykefravær, både langtidsfravær og økt fravær knyttet til syke barn i koronatiden. Videre gjør den lange opplæringstiden at mange opplever det som krevende å drive opplæring, særlig der hvor det er høy turnover. Det fører til slitasje på personell. Saksbehandlerne måles ikke på endringssaker, men store endringer i samfunnet har medført en langt høyere andel saker hvor høyere utgifter krever nye tilpassede avtaler. Det bidrar til at det brukes mindre tid på nye søknader og saksbehandlingstiden stiger.

Politidirektoratet har iverksatt et gjeldsrestanseprosjekt i inntil 3 år, med det formål å redusere restansene til et minimum. Prosjektets form er gjort i samråd med distriktene og det er tildelt midler til å ansette 37 nye medarbeidere. Midlene er tildelt fra medio 2022, og det legges opp til effektiv opplæring. Opplæring er tidkrevende og vil ta av saksbehandlingstiden til instruktørene. Prosjektet vil derfor ikke generere noen særlig økt produksjon i inneværende år, da det tar inntil 6-12 måneder å få tilstrekkelig opplæring til å kunne håndtere en søknad fra A til Å. Det skal rapporteres på produksjon hos både faste og midlertidige stillinger, slik at POD

kan følge opp eventuelle sideforskyvninger av ressurser tertialvis.

Videre oppfordres distriktene til ikke å gå med vakanser og fyller opp så raskt som mulig. Mange av distriktene styrker sitt arbeid med effektiv porteføljestyling. Det jobbes godt for å forbedre arbeidsmetodikk og nettverk både på ledernivå og saksbehandlernivå utøver erfaringslæring distriktene imellom.

Det forventes at restansebeholdningen ved utløp av 2022 vil være marginalt lavere enn ved inngangen (1803 saker v/ 01.01.2022), forutsatt tilsvarende tilsig av saker som hittil i år.

Håndtering av telefonhenvendelser til 02800

Politiet startet i januar 2022 et arbeid for å kartlegge og utrede håndteringen av innbyggerhenvendelser til politidistriktene, dette inkluderer telefonhenvendelser til 02800 og til politidistriktenes 8-sifrede direktenummer. Kartleggingen skal være ferdig i juni 2022, og skal gi grunnlag for å iverksette utviklingstiltak og ulike forbedringer som skal føre til bedre tilgjengelighet og brukertilfredshet. Foreløpig innsikt viser at det er gevinstpotensial i forbedringer som understøtter målet 5 direkte.

Utviklingen av de første forbedringene er planlagt å starte tidlig i andre halvår 2022. Utviklingen skal skje i form av pilotprosjekter, og både kartleggingen og utviklingen eies og drives av politimestrene i Oslo, Sør-Øst og Troms politidistrikt.

Utviklingen legges opp som en stegvis(smidig) utviklingsprosess der alle kanaler inn til politiet utvikles i et helhetlig perspektiv, og som inkluderer forbedring av telefontjenesten så vel som utvikling av digital selvbetjening og øvrige kontaktflater med publikum. Politiet skal jobbe med en ambisjon om å løse innbyggernes behov ved første kontakt med politiet så langt det er mulig.

Øvrig rapportering

Styringsparametere, oppdrag og rapporteringskrav i tildelingsbrevet	T1/22
O11 Pilotordning for personkontroller i Oslo politidistrikt	
R5 Effektivisering og gevinster	

Pilotordning for personkontroller i Oslo politidistrikt

Oslo politidistrikt har i resultatavtalen for 2022 fått i oppdrag å iverksette et pilotprosjekt med utprøving av teknisk løsning for tilbud om og utstedelse av bekreftelse på gjennomført personkontroll. Det bes videre i oppdraget om at tiltaket skal ses i sammenheng med øvrige tiltak for økt tillit til politiet og politiets personkontroller. Oslo kommune, organisasjoner og andre relevante aktører skal involveres i arbeidet. Pilotprosjektet skal evalueres.

Oslo politidistrikt har nedsatt en arbeidsgruppe som skal se på politikontroller i et diskrimineringsperspektiv. Det er utarbeidet et mandat for dette arbeidet. Det er også etablert en referansegruppe for arbeidet. Både i arbeidsgruppen og i referansegruppen er aktører utenfor politiet invitert inn til å delta. Det er etablert dialog med Oslo kommune, organisasjoner og andre relevante aktører, i henhold til føringer i oppdraget som er gitt.

Det er grunn til å presisere at Oslo politidistrikt ser behov for å gjennomføre et kartleggingsarbeid før nærmere tiltak utformes. Formålet med arbeidet til gruppen som er nedsatt er å gi en kunnskapsbasert oversikt over problemene ved dagens kontrollpraksis, sett i et diskrimineringsperspektiv, og anbefale tiltak. Både problemer på individnivå (som f.eks. i den enkelte kontrollsituasjon) og på systemnivå (som f.eks. instruksjoner, prosedyrer, prioriteringer og føringer) skal berøres. Fristen for dette kartleggingsarbeidet er satt til 1. oktober 2022. Rapporten vil gi relevant forkunnskap for gjennomføring av en pilotordning - samtidig som det er for tidlig å

konkludere med hvilke funn gruppen vil komme frem til. Det er også viktig at det er åpenhet rundt det arbeidet som gjøres og at tiltak utvikles i dialog mellom politi, kommune, organisasjoner og samarbeidsaktører.

Det vil være behov for nærmere dialog mellom POD og Oslo politidistrikt om funnene fra arbeidsgruppen og den konkrete operasjonaliseringen av en pilotordning med utprøving av teknisk løsning for tilbud om og utstedelse av bekreftelse på gjennomført personkontroll, herunder knyttet til hvilke kravspesifikasjoner som skal settes for den tekniske løsningen og kostnader knyttet til utviklingen av denne. Dette vil påvirke tidsplanen for gjennomføringen av pilotordningen og nærmere avklaringer vil gis til T2.

Et pilotprosjekt for å prøve ut bruk av kroppsbåret kamera er også under planlegging. Dette sees på som et separat tiltak. Det nevnes likevel her siden disse tiltakene har delvis overlappende formål og må sees i sammenheng.

Politidirektoratet legger i juni 2022 frem handlingsplanen *Mangfold, dialog og tillit: Handlingsplan for politiets arbeid (2022-2025)*. Rutiner for personkontroller er også fremhevet i denne planen. I tillegg fremheves gode rutiner og god informasjon om klageordningen i politiet. Dette vil bli nærmere utdypet ved neste rapportering.

Effektivisering og gevinster

Nr	Tiltaksnavn	Status	Årlig gevinstpotensial	Gevinstrealiserings- tidspunkt	Gevinstrealiserings- sted
1	Tjenestepanlegging	Gjennomføring	>50 mill. kroner	2021	Alle enheter
2	Konsulentomveksling PIT	Gjennomføring	150 mill. kroner	2022-2024	PIT og utviklingsportefølje
3	Konsulentomveksling POD	Gjennomføring	5 mill. kroner	2021-2022	POD
4	Robotisering i utlendingsforvaltningen	Gjennomføring	15 årsverk i tidsbesparelser	2021-2022	Politidistrikt
5	Effektivisering av bilforvaltningen	Gjennomføring		2021-2022	Politidistrikt og særorgan
6	Effektivisering knyttet til WebSak	Gjennomføring		2021-2022	Alle enheter
7	Digital straffesak	Gjennomføring	20 mill. kroner og 76 årsverk i tidsbesparelser	Start 2021	Politidistrikt
8	Fremtidens HR	Mulig	?	?	Alle enheter
9	Hovedlønnsprosessen	Mulig	25 årsverk i tidsbesparelser	?	Politidistrikt og særorgan
10	Politiets arbeidsplasskonsept	Gjennomføring		Økende fra 2022	Alle enheter
11	Politipatruljens Personkontroll	Mulig	?	?	Politidistrikt
12	Straffesaksportal	Mulig	?	?	Politidistrikt
13	Reiser og møter	Gjennomføring	100 mill. kroner i kostnadsunngåelse	2022	Alle enheter
14	Tolketjenester i politiet	Mulig	?	?	Politidistrikt og særorgan

Politidirektoratet har oppdatert flerårig effektiviseringsplan for 2022. Oversikt over tiltakene er gitt i tabellen ovenfor. Tiltakene er angitt med ulik status, hvor status "mulig" angir at det er tiltak som utredes nærmere i

2022. Tiltak som står med status "gjennomføring", vil kunne være i gevinstrealiseringsfasen.

Det er ikke planlagt å realisere budsjettgevinster for de identifiserte tidsbesparelsene. Identifiserte og realiserede budsjettgevinster knytter seg i hovedsak til konsulentomveksling og til reduksjon i møte- og reisevirksomhet.

For 2022 er reduksjon i reise- og møtevirksomhet vurdert til å kunne gi en besparelse sammenlignet med 2019-nivå på 100 mill. kroner. Resultatet etter T1 viser en besparelse på 31 mill. kroner, på tross av noe økte kostnader som følge av Ukraina-situasjonen. Dette tilsier at 100 mill. kroner på årsbasis er realistisk.

For 2023 og 2024 vil konsulentomveksling kunne ha betydelige besparingspotensialer, men muligheten til å bytte ut ytterligere konsulentårsverk etter dette anses som lave. Dersom andre typer effektiviseringstiltak skal ha budsjettgevinster, vil tidsbesparelsene måtte realiseres som reduksjon i årsverk. Slike besparelser er en langvarig prosess som krever tydelige rammer. Usikkerhet rundt etatens adgang til å redusere i antall årsverk, virker sterkt hemmende på effektiviseringsarbeidet, og Politidirektoratet ønsker en klargjøring av dette punktet.

Pilot tjenesteplanlegging

Politidirektoratet har fått i oppdrag fra JD å planlegge for, og gjennomføre, pilot i et til to politidistrikt hvor målet er å optimalisere operativ bemanning sett i lys av hendelser og oppdrag gjennom uken. Innlandet pd og Sør-Øst pd ble utpekt som aktuelle distrikter og takket ja til å være pilot. Den nye tjenesteplanleggingen skal i tillegg gi effekter gjennom å undersøke om, og på hvilken måte, man gjennom god tjenesteplanlegging kan yte publikum bedre tjenester gjennom å ha mer ressurser tilgjengelig når behovet er størst – ved å gjøre dette på en så kostnadseffektiv måte som mulig samtidig som den forbedrer HMS for personellet.

Det ble gjennomført møte med arbeidsgruppene fra de to distriktene og POD 05.05.22 med fokus på rolleavklaring og fordeling av oppgaver. Som et resultat av dette møtet med distriktene ble det satt ned to arbeidsgrupper:

1. Gruppe 1 skal se på analysebehovet og sikre en kunnskapsbasert tilnærming, hva distriktene har av informasjon og hva POD skal bidra med. Arbeidsgruppen har hatt flere arbeidsmøter.
2. Gruppe 2 skal utarbeide et spørreskjema som legger til rette for en "nullpunkts måling" og kriterier for evaluering. Det er planlagt en ny måling midtveis og en siste måling når pilotperioden er over. Første spørreundersøkelse sendes ut til operasjonssentralene i uke 23 (06.06-07.06.22).

I opprinnelig tidsplan skulle nye arbeidslister iverksettes innen 2. kvartal 2022. På grunn av både pandemi og OP Ukraina er iverksetting av nye arbeidsplaner utsatt. Pilotarbeidet er delt inn i to faser, fase 1 med oppstart av nye arbeidsplaner medio oktober for operasjonssentralene i de to distriktene og fase to med oppstart av nye arbeidsplaner i januar 2023 for en GDE i hvert distrikt. Det er pr dato ikke endelig avklart hvilke GDE som skal være med. Det planlegges med en prøveperiode for de nye arbeidsplanene i 1 år.

Avslutning av pilot er planlagt til slutten av 2022 slik at det blir skrevet en rapport som kan deles i januar 2023.

Implementeringen av EUs informasjonssystemer

Pågående prosjekter har tilstrekkelig framdrift til å nå kritiske EU-milepæler, med unntak av Entry/Exit hvor programmet har meldt at dette ikke vil være klart på Norsk side innen nåværende plan fra EU. Dette skyldes manglende framdrift i sentralt prosjekt i EU hvor det nasjonale prosjektet har avhengigheter. På nasjonal side er det i tillegg besluttet å ivareta migrasjon og grensekontroll på Svalbard som en følge av krigen i Ukraina. Dette medfører at kritiske ressurser i Entry/Exit i en periode må benyttes til dette arbeidet. Dette kan bidra til ytterligere forsinkelse i Entry/Exit. Det er tilstrekkelig økonomiske rammer til å håndtere nåværende omfang og ambisjonsnivå for tiltakene i programmet. Av konkrete usikkerheter er de største: Bemanning er, og vil være, en betydelig utfordring for programmet fremover. Likeledes bevegelser i rammebetingelser fra EU og manglende kontroll på avhengigheter utenfor programmet.

Prüm-avtalen

POD/Kripos/PIT har en lang stund planlagt oppkopling av Prüm-teknologi og PCSC-teknologi mot første land (Østerrike) per 1.7.2022. Det har vært en omforent oppfatning om at dette har vært innenfor rekkevidde hele tiden, tross bekymringsmeldinger fra Kripos/PDMT siste tiden.

Etter møte mellom Kripos/PIT og Biometri-teamet den 25. mai 2022 (i dag) og kommunikasjon med seksjonsleder i PIT (Ragnhild Sandberg) er situasjonen følgende:

- Ny infrastruktur (ABIS 4.0) for ABIS har blitt implementert helgen 21-22. mai 2022. Biometriteamet i PIT arbeider nå med oppfølging av feil i ABIS 4.0 og får ikke jobbet med Prüm og PCSC for øyeblikket.
- Det er trolig ikke lenger realistisk å få til oppkopling mot første land 1. juli, 2022, som planlagt en god stund. En større utviklingsjobb i ABIS/Omnia for Sopra Steria/Palantir må gjennomføres, som følge av en dokumentasjonssvikt fra Sopra Steria, som var grunnlaget for Prüm søk. Dette er en problemstilling som ikke har vært kjent tidligere og således forsinker den lagte planen, med frist 1.7.2022. Det jobbes likevel med at oppkobling mot første land skal skje 1.7.2022 eller så kort tid etter som mulig.
- Etter at ABIS 4.0 er implementert og alle feil er rettet, opplyser PIT at Prüm- og PCSC-testing vil gis første prioritet.

PIT/Kripos rapporterer om gjennomgående for lite prioritet fra Biometriteamet på Prüm- og PCSC-implementeringen den senere tid, men mener at ved 100% fokus og full prioritet mot ABIS-databasen, så kan vi klare oppkopling mot første land innen fastlagt frist den 1.7.2022, eller så tett opptil denne fristen som mulig.

Mobilbasert befolkningsvarsling

Politidirektoratet har gjennomgått oppdraget, og har igangsatt arbeidet på å sette av ressurser til aktiv deltakelse i henhold oppdraget beskrevet i supplerende tildelingsbrev nr. 6 og 9. Dette vurderes som et stort, komplekst og omfattende oppdrag som vil utfordre oss på ressurser fremover. Oppdraget stiller krav til bred involvering fra mange seksjoner i POD, i tillegg er oppdraget avhengig av at anskaffelsesprosessen, forhandlinger og leverandørklarering som direktoratet for sikkerhet og beredskap (DSB) har fått i oppdrag å implementere, etableres henhold til ønsket tidsramme. POD har begynt planleggingsarbeidet med tverrfaglig involvering og koordinering slik at vi settes i stand til å implementere og ta i bruk løsningen i henhold til supplerende tildelingsbrev.

Økonomi og ressursbruk

T1 2022 har vært preget av overgangen fra pandemihåndtering til håndtering av migrasjon som følge av krigen i Ukraina. I tillegg til ekstra tildelinger knyttet til bl.a. Ukraina-ankomster, har etaten fått overført et betydelig mindreforbruk fra 2021. Mindreforbruket disponeres i stor grad til investeringer og bidrar til et betydelig løft av bilparken og annet operativt utstyr. Etaten har i 2022 stort fokus på aktivitetsøkning slik at den tildelte rammen i størst mulig grad benyttes fullt ut på bedre polititjenester til innbyggerne.

Pr. T1 utgjør forbruket under kap. 440, post 01 om lag 30,2 pst. av tilgjengelig tildeling. Utgifter til personell og lokaler utgjør samlet 88 pst. av etatens forbruk per T1. Dette er en svak reduksjon fra samme periode i 2021, da disse postene utgjorde 89 pst. av forbruket.

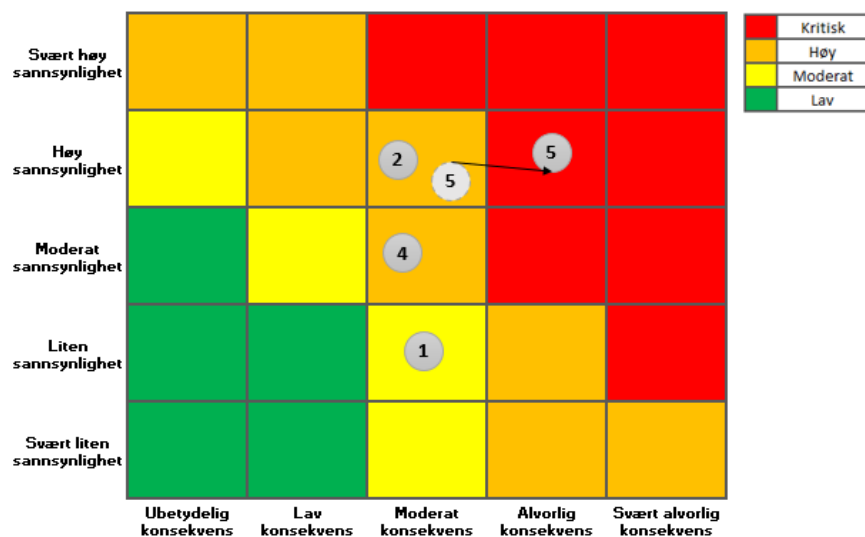
Pr. T1 viser prognosen for året et samlet mindreforbruk i størrelsesorden 1-2 pst. av tildelt ramme på kap. 440, post 01. Det estimerte mindreforbruket er primært knyttet til distrikter, særorgan, tjenesteleverandører og utviklingsporteføljen. Det gjøres oppmerksom på at prognosen er beheftet med usikkerhet, det er bl.a. usikkerhet knyttet til hvordan situasjonen som følger av krigen i Ukraina påvirker den ordinære driften. Prognosen forutsetter at ev. ubrukte tilleggsbevilgninger som følge av Ukraina-situasjonen blir tilbakeført i forbindelse med nysalderingen.

POD jobber aktivt med tiltak for å unngå mindreforbruk i 2022, jf. oppfølgingspunkt fra Justis- og

beredskapsdepartementet etter styringsdialogmøte om bevilgningsoppfølging 11. mai 2022.

Styring og kontroll i virksomheten

Overordnet risikovurdering

Risikoområde	S	K	T1-22	T3-21	T2-21	T1-21
1 Samfunnets trygghet og sikkerhet er ivaretatt	2	3				
2 Kriminaliteten er lav	4	3				
3 Straffesaksbehandlingen er effektiv og rettssikker	-	-	-			
4 Alle som oppholder seg i Norge har avklart identitet og lovlig opphold	3	3				
5 Politiet er tilgjengelig og har god service og effektive tjenester	4	4				

Risikoområde 1: Samfunnets trygghet og sikkerhet er ivaretatt

T1 2021	Sannsynlighet: 2	Konsekvens: 3	
T2 2021	Sannsynlighet: 2	Konsekvens: 3	
T3 2021	Sannsynlighet: 2	Konsekvens: 3	
T1 2022	Sannsynlighet: 2	Konsekvens: 3	

Trening IP 3 og 4

I forbindelse med Covid-19 ble det gjennomført risiko og sårbarhetsanalyse (ROS) av vedlikeholdstreningen for politiets innsatspersonell. I 2020 og 2021 var det mangelfull trening på ulike deler av vedlikeholdsprogrammet. Første del av 2022 var mindre preget av denne utfordringen. På grunn av covid-19 medførte dette også bortfall eller reduksjon av samvirketreningen med brann og helse innenfor pågående livstruende vold (PLIVO). Ulike kompensierende tiltak gjennomføres for å ta igjen etterslepet i vedlikeholdsprogrammet for politiets innsatspersonell.

Nasjonale øvelser

Pandemien førte til utsettelse av flere store øvelser i 2020 og 2021, som igjen førte til at 2022 lå an til å bli et ressurskrevende år hva gjelder øvingsaktivitet. Politiet skulle etter plan i 2022 delta i planlegging og gjennomføring av blant annet øvelsene Nordlys, Gemini, Barents Rescue, Artic Reihn og CMX. På bakgrunn av Russlands invasjon av Ukraina, ble man stilt overfor nye utfordringer hva angår øvingsaktivitet. Både da man ser viktigheten av øvelser som en del av et strategisk kommunikasjonsverktøy, men også behovet for politiet å

prioritere ressurser til pågående operasjoner. Øvelsene CMX og Arctic Reihn ble tidligere i år besluttet avlyst eller utsatt. Videre er all planleggingsaktivitet relatert til øvelse Barents Rescue innstilt inntil videre i påvente av beslutning fra overordnet myndighet. For øvelse Nordlys er det besluttet at øvelsen gjennomføres i 2022.

Redusert deltagelse på øvelser siste år anses å ha hatt begrenset betydning for politiets krisehåndteringsevne, blant annet fordi håndteringen av Covid-19 har gitt oss reell erfaring og kompetanse med krisehåndtering på alle nivå over lang tid. Det samme kan sies om håndteringen av pågående operasjon som følge av den nye sikkerhetspolitiske situasjonen. Imidlertid vil det være vesentlige forskjeller i håndteringen av en "langsom" krise (som de to nevnte), enn for eksempel en terrorhendelse eller annen akutt krise. Spesielt vil hastighetskrav i beslutninger og samhandling være forskjellig og helt avgjørende. Det vil derfor være behov for å øve krisehåndtering i andre typer scenarioer.

Ved å ikke delta på øvelsene vil vi indirekte kunne bidra til feillæring. Man kan stå i fare for at andre føler et behov for å "ta politiets rolle" ved vårt fravær. Dette vil medføre uklarhet og misforståelse rundt politiets rolle, ansvar og myndighet ved forskjellige typer kriser. I tillegg vil politiet som organisasjon gå glipp av læring og trening, som igjen kan gi redusert evne til hendelses- og krisehåndtering.

Det skal likevel bemerkes at ved å delta (og fortsette å delta) på tilsvarende øvelsesmengde som presenteres for 2022, vil man risikere å få for lite tid til å evaluere og lære av de enkelte øvelsene. Det vil også skapes presedens på at man i stort kan fortsette å øve i samme grad som i dag. Dette vil belaste både planleggere og øvende, både i POD og i politidistrikt/ særorgan. POD vil derfor bidra inn i DSB sitt oppdrag (gitt av JD) med å se på en strategisk tilnærming til øvelser.

Risikoområde 2: Kriminaliteten er lav

T1 2021	Sannsynlighet: 4	Konsekvens: 3	
T2 2021	Sannsynlighet: 4	Konsekvens: 3	
T3 2021	Sannsynlighet: 4	Konsekvens: 3	
T2 2022	Sannsynlighet: 4	Konsekvens: 3	

Risiko er vurdert på bakgrunn av a) utvikling i den registrerte kriminaliteten, b) data om utsatthet for kriminalitet i befolkningen, opplevd trygghet og tillit til politiet, og c) en vurdering av utviklingen av det forebyggende arbeidet på tvers av politiets fagområder.

Den registrerte kriminaliteten viser lovbrudd som kommer til politiets kjennskap, enten ved en anmeldelse fra fornærmet/andre eller ved at politiet avdekker forhold selv. I løpet av første tertial ble det anmeldt nærmere 99 300 lovbrudd. Det er 6,3 prosent flere enn tilsvarende periode året før, men 3,8 prosent færre målt mot gjennomsnittet for første tertial 2018-2021. Første tertial 2021 var spesielt preget av strenge smitteverntiltak og nedstengning. Endrede reise- og aktivitetsmønstre i befolkningen, f.eks. mindre bruk av kollektivtransport, uteliv og stengte butikker, bidro trolig til den betydelige nedgangen i anmeldte lovbrudd. Særlig stor nedgang var det for anmeldte tyverier og vinningslovbrudd, mens det også var en markert nedgang for de fleste typer voldslovbrudd. I andre og tredje tertial i 2021 er anmeldelsesnivået vesentlig høyere. Tar vi høyde for vanlige sesongvariasjoner er første tertial 2022 mer på nivå med andre og tredje tertial i 2021. Det er grunn til å forvente at gjenåpningen av samfunnet, med et mer normalt nivå av reisevirksomhet, utelivsaktivitet mv. vil bidra til at det i 2022 vil bli flere anmeldelser innenfor en rekke kriminalitetsområder, spesielt vinningslovbrudd og vold. Forventningen om økt registrert kriminalitet knyttet til gjenåpningen etter pandemien har vært der en stund og endrer således ikke vurderingen av risiko for manglende måloppnåelse.

I *Politiets innbyggerundersøkelse 2021* (publisert i januar 2022) svarer 73 pst. av de spurte at de ikke har vært utsatt for noe kriminelt i løpet av det siste året (mot 74 pst. i 2020 og 66 pst. i 2019). Flest oppgir å ha vært utsatt for trafikkfarlige hendelser (11 pst.) og svindel eller bedrageri på internett (6 pst.). Det er 92 pst. av innbyggerne som oppgir at de føler seg trygge der de bor og ferdes (mot 94 pst. i 2020). Andelen som oppgir at de har ganske eller svært stor tillit til politiet holder seg på et stabilt høyt nivå (80 pst. i 2021 mot 82 pst. i 2020 og 79 pst. i

2019). Levekårsundersøkelsene til Statistisk sentralbyrå (SSB) har over tid vist en nedgang i rapportert utsatthet for kriminalitet i befolkningen. Ungdata-undersøkelsene viser en nedgang i rapportert kriminalitet blant ungdom. Data om utsatthet for kriminalitet befolkningen, opplevd trygghet og tillit til politiet gir ikke grunn til å endre vurderingen av risiko for manglende måloppnåelse.

Politidirektoratet arbeider med gjennomføringen av strategien "*I forkant av kriminaliteten: Forebygging som politiets hovedstrategi (2021-2025)*". Dette er et større utviklingsarbeid som vil kreve oppmerksomhet og ressurser over tid. Vi er fortsatt i en tidlig fase av dette endringsarbeidet, noe som gjør det krevende å vurdere effekten av iverksettingen. Effektene og gevinstene av forebyggende arbeid viser seg gjerne på lang sikt. Det er mange aktører som samvirker på det forebyggende feltet og gevinster kan ofte tas ut i en annen sektor. Det er behov for å videreutvikle arbeidet med å synliggjøre effekter og gevinster av det forebyggende arbeidet. Politiet ser dette som en del av arbeidet med å videreutvikle forebygging som politiets hovedstrategi.

Politiet har etablert tiltak for å redusere risiko innen mål 2:

- Gjennomføringsplanen, som gir en samlet oversikt over aktiviteter og tiltak for å støtte opp under forebygging som politiets hovedstrategi, vil videreutvikles i 2022.
- Politiets produksjon og bruk av etterretning er viktige bidrag til å gjøre politiet kunnskapsbasert og i stand til å planlegge, prioritere og iverksette forebyggende tiltak rettet mot identifiserte utfordringer. Utviklingsarbeid for å styrke etterretning og kunnskapsbasert politiarbeid vil fortsatt prioriteres i 2022.
- Politiets samlede etterretningsproduksjon er grunnlaget for politiets årlige nasjonale trusselvurdering. Politiets trusselvurdering for 2022 ble offentliggjort i april 2022. Organisert kriminalitet går igjen som en viktig driver på tvers av flere kriminalitetstrusler og fremheves som en trussel mot viktige samfunnsverdier. Arbeidet med trusselvurderingen for 2023 er iverksatt.
- Nasjonal operasjon mot kriminelle nettverk (KN) er iverksatt av riksadvokaten og politidirektøren. Dette er en varig innsats mot organisert kriminalitet og forankrer dette som en prioritert for politiet.
- Det er særlig viktig å forebygge rekruttering av unge til kriminelle nettverk, herunder gjenger. En særlig innsats er knyttet til den kriminalitetsforebyggende innsatsen i Oslo. For 2022 er denne styrket ytterligere.
- Oppfølging av Frihet fra vold: Regjeringens handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner 2021-2024 og NOU 2020:17 Varslede drap – Partnerdrapsutvalgets utredning skjer i dialog med Justis- og beredskapsdepartementet. Bruken av mobile voldsalarmer er stabilt høyt, og det jobbes nå med å øke bruken av omvendt voldsalarm for å i større grad flytte belastningen over på trusselutøver.
- Oppfølging av brev fra JD av 23.02.22 til samtlige kommuner hvor det bes om innspill til bedre polititjenester og beredskap. POD har gitt et oppdrag til politidistriktene om å gå i dialog med samtlige kommuner, samt at politidistriktene skal gi innspill til hvordan politiet kan levere bedre polititjenester og beredskap i kommunene (med samme frist som JDs frist for høringen for kommunene). POD har våren 2022 samarbeidet med Kommunesektorens organisasjon KS om en ny veileder for kommune- og politisamarbeid. Utkastet vil bli sendt på høring politidistriktene. Innspillene fra høringen om bedre polititjenester og beredskap i kommunene vil gi et viktig kunnskapsgrunnlag til utviklingen av det videre samarbeidet mellom politi og kommune.
- Det utarbeides en ny handlingsplan for å styrke politiets arbeid med mangfold, dialog og tillit. Handlingsplanen fremlegges i juni 2022. Et viktig tiltak i 2022, som allerede er under iverksettelse, er nasjonal gjennomføring av opplæringen "*Rettferdig politi*", som skal bidra til kompetanseheving innen kommunikasjon, konflikthåndtering og politiets dialog og møte med innbyggerne.
- Riksrevisjonens undersøkelse av politiets innsats mot kriminalitet ved bruk av IKT (Dokument 3:5, 2020-2021) er sentral i utviklingsarbeidet for politiets digitale evne og innsats mot cyberkriminalitet. Kripos har fått i oppdrag å utarbeide et kunnskapsgrunnlag i 2022. Politiet har stor oppmerksomhet om utvikling i trusselbildet knyttet til situasjonen i Ukraina. Samarbeid mellom politiet og PST om vurdering og rapportering av situasjonsbildet, jf. oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet er sentralt i dette. POD har i 2022 gitt PHS i oppdrag å gjennomgå studietilbud innen forebygging og bekjempelse av IKT-

kriminalitet. En kjernegruppe på feltet er etablert i POD og bidrar blant annet til helhetlig utvikling av politiets innsats mot cyberkriminalitet, herunder definering av politiets evner og oppgavefordeling. Arbeidet fokuseres rundt de fire hovedområdene datakriminalitet, internettrelaterte overgrep, digital kriminalteknikk (elektroniske spor) og politiets tilstedeværelse på nett. For å supplere dette arbeidet etableres også Politiets cyberkrimforum i 2022, med deltakelse fra bl.a. Kripas, Økokrim, PIT og politidistrikter.

Risikoområde 3: Straffesaksbehandlingen er effektiv og rettssikker

Se vedlagte fellesrapportering med Riksadvokaten.

Risikoområde 4: Alle som oppholder seg i Norge har avklart identitet og lovlig opphold

T1 2020	Sannsynlighet: 3	Konsekvens: 3	
T2 2020	Sannsynlighet: 3	Konsekvens: 3	
T3 2020	Sannsynlighet: 3	Konsekvens: 3	
T1 2021	Sannsynlighet: 3	Konsekvens: 3	
T2 2021	Sannsynlighet: 3	Konsekvens: 3	
T3 2021	Sannsynlighet: 3	Konsekvens: 3	

Det følger av departementets målbeskrivelse at politiet blant annet skal sikre at de som kommer inn til landet og til enhver tid oppholder seg her, har avklart identitet og rett til å oppholde seg i riket, samt at politiet skal gjennomføre sine oppgaver på utlendingsfeltet effektivt slik at risikoen for ulovlig oppholds reduseres. Situasjonen i Ukraina og økningen i asylkomster utfordrer politiets arbeid knytte til dette. Som en følge av økte asylkomster har, en allerede presset, utlendingsforvaltning i politiet fått økt oppgavemengde. Dette har ført til kapasitetsutfordringer, som gjør at det er en risiko for at ventetid og restanser i utlendingsforvaltningen øker. Hvordan dette utvikler seg videre i 2022 vil blant annet avhenge av utviklingen i asylkomster utover året.

Det er et uttalt mål at alle som oppholder seg i Norge, både norske og utenlandske statsborgere, kun skal være registrert med én identitet i Folkeregisteret (Én person – én identitet i Norge). Personer som oppholder seg i landet og som har usikker identitet eller som opptrer med flere identiteter kan utgjøre en risiko for samfunnssikkerheten og tilrettelegge for organisert og alvorlig kriminalitet. ID-misbruk inngår i alle typer grensekryssende kriminalitet, som menneskesmugling og menneskehandel, samt smugling av narkotika, våpen og stjålne kjøretøy. I tillegg tilrettelegger ID-misbruk for økonomisk kriminalitet, korrupsjon, vinningskriminalitet og terrorisme. Europols trusselvurdering fremhever ID-misbruk som en av de alvorligste kriminalitetstruslene EU står overfor.

En særlig negativ utvikling er at markedet for misbruk av ekte ID-dokumenter vokser. Imposter og morfing er eksempler på alvorlige trusler fordi de krever høy kompetanse å avdekke. Skjerpet grensekontroll gir også vekst i markedet for stjålne og falske dokumenter, særlig de som er av god kvalitet. Schengen-evalueringen 2017 ga politiet "non-compliant" på kompetanse på grensefeltet. Politiets egen nasjonale risikovurdering 2021-2022 (u.off) peker også på at det er sårbarheter knyttet til politiets ID-arbeid. Det er derfor gitt ut oppdrag til politihøgskolen om at det skal sikres et godt nivå av grunnkompetanse for personell som utøver oppgaver innen grenseforvaltningen, og siktemålet er at Schengen-evalueringen 2022 konkluderer med at politiets kompetanse på grensefeltet er tilfredsstillende.

Store deler av 2021 var preget av strenge innreiserestriksjoner og omfattende grensekontroll. Dette førte til et stort antall bortvisninger av både EU-, Schengen- og tredjelandsborgere på grensen, i hovedsak begrunnet i folkehelse. Lavere mobilitet av utlendinger over grensene til Norge reduserte omfanget av menneskesmugling og irregulær migrasjon. Migrasjonspresset mot Europa fortsetter likevel å være høyt av flere viktige årsaker, blant annet krig, fattigdom og befolkningspress. Dette har kommet på spissen med den pågående krisen i Ukraina og den økende flykningestrømmen dette medfører, også i form av økende ankomster til Norge. Politiet følger utviklingen nøye og har jevnlig kontakt med relevante samarbeidsaktører.

Misbruk av legale ordninger er en kjent handlingsmåte for å tilrettelegge for innreise og omgå strenge kontrolltiltak på grensene, også blant menneskesmuglere. De vanligste metodene er misbruk av asyltillatelser som danner grunnlag for andre oppholdstillatelser eller misbruk av andre typer oppholdstillatelse. I tillegg utgir noen seg for å være fra krigs- og konfliktområder for å oppnå opphold på uriktig grunnlag. Det vil også medføre en risiko for at det blant flyktningene er personer som ikke fyller vilkårene for beskyttelse og som bruker imposter-identitet eller falske ID-dokumenter for å få opphold i Norge.

Risikoområde 5: Politiet er tilgjengelig og har god service og effektive tjenester

T1 2021	Sannsynlighet: 3	Konsekvens: 3	
T2 2021	Sannsynlighet: 4	Konsekvens: 3	
T3 2021	Sannsynlighet: 4	Konsekvens: 3	
T1 2022	Sannsynlighet: 4	Konsekvens: 4	

Politiets tilgjengelighet handler om tilstedeværelse både fysisk og digitalt, og ikke minst at tjenestene leveres i tråd med forventningene. Vi står nå i en ny situasjon med gjenåpning av samfunnet, som påvirker risikoen for tjenesteleveransene til politiet. Etter en samlet vurdering ble sannsynligheten for manglende måloppnåelse økt fra 3 til 4 i T2. På grunn av de massive problemene innen pass og ID, ser vi at konsekvensen nok burde vært vurdert høyere i forrige risikovurdering. Eftervirkningen av pandemien og krigen i Ukraina, med tilhørende utsikter om dårligere økonomiske tider, kan slå ut på flere områder fremover. Risikoen økes derfor i T1 på grunn av dette.

Risiko for lang ventetid for bestilling av timer til pass/nasjonalt ID-kort på grunn av etterslep på fornyelse av pass har inntruffet. Til tross for at det er iverksatt tiltak for å hente inn etterslepet på pass-søknader, klarer ikke politiet å møte etterspørselen frem mot sommeren. Årsaken til dette er at pandemien og krigen i Ukraina har ført til råvaremangel og forsinkelser i leveransekjeden for pass, og produksjonstiden har stadig økt hos leverandøren. Det må forventes at risikoen forblir høy gjennom 2022. Politidirektoratet vurderer situasjonen fortløpende og iverksetter tiltak i dialog med departementet. Det vises til ukentlig rapportering på status.

Antallet våpensøknader har økt vesentlig etter at ny våpenlov trådte i kraft 1. juni 2021 og det er en risiko for at saksbehandlingstiden ikke møter behovet frem mot høstjakten. Som et risikoreduserende tiltak er det for 2022 foretatt en midlertidig styrking av våpenforvaltningen i distriktene med lengst saksbehandlingstid og flest våpensøknader på 13,5 MNOK. For ytterligere å redusere risiko er det i mai besluttet å styrke distriktene med ytterligere 10 MNOK.

For sivil rettspleie er det fortsatt en høy risiko for at vi får svakere resultater for enkelte saks kategorier fremover. Vi ser en sterk økning i saksmengde den siste måneden av T1-22 og det antas at nye grupper i befolkningen vil oppleve betalingsvansker som følge av økte priser i samfunnet. Vi ser også resultater av gjeldsregisteret i form av at mange flere tilfredsstillende vilkårene for å få gjeldsordning. Med det følger merarbeid som oppfølging og behandling av endringsbegjæringer som vil vare i hele avtaleperioden (som hovedregel i 5 år). Generelt ser vi også en økning i endringssaker i eldre avtaler, hvor økte utgifter knyttet til strøm, husleie, mat, drivstoff mm fordrer mer til avsetning og mindre til kreditorene.

Mye tyder på at saksbehandlingstiden for gjeldsordninger fortsatt vil kunne øke ytterligere fra dagens nivå, da det i restansebunken er mange saker som er vesentlig eldre enn gjennomsnittlig saksbehandlingstid. Som et risikoreduserende tiltak, er det vedtatt å tilføre midlertidig kapasitet til namsmennene, gjennom et treårig program for nedbygging av restanser på gjeldsområdet. Ved behov vil bistand på tvers av distrikter, hvor de distriktene som har færrest restanser bistår dem med flest, kunne settes inn som et kortsiktig tiltak.

Digitalisering i politiet gjøres ikke i den takt man skulle ønske seg, Hastigheten på digitaliseringen i samfunnet øker, og politiet må kunne respondere på endringer i prioriteringer, forventninger og muligheter uten unødige forsinkelse. Det jobbes videre med tiltak for å øke politiets digitaliseringshastighet. Blant disse er nye arbeidsformer, omorganisering av PIT og sterkere fokus på data og informasjonsforvaltning.

Riksrevisjonsmerknader

Riksrevisjonens undersøkelse av politiets innsats mot kriminalitet ved bruk av IKT

Politidirektoratet (POD) arbeider med å utvikle politiets digitale evne og innsats mot cyberkriminalitet. Målet er å bygge grunnleggende kapasitet til å møte et stadig mer sammensatt, grenseoverskridende og sektorovergripende utfordringsbilde. Anbefalingene fra Riksrevisjonens undersøkelse av politiets innsats mot kriminalitet ved bruk av IKT (Dokument 3:5 (2020–2021)) får stor oppmerksomhet i det pågående utviklingsarbeidet. Feltet er utfordrende både i mengde og kompleksitet, og omfanget av cyberkriminalitet forventes å øke fremover. Det arbeides med grensesnitt Kripos/NC3 og politidistriktene, og blant viktige prioriteringer fremover er styrking av kapasitet til bekjempelse av datakriminalitet. Kompetansebehov knyttet til digitalt politiarbeid følges blant annet opp i fagnettverk og Kripos utvikler plattform for kompetanse- og erfaringsutveksling. Behov knyttet til håndtering av digitale beslag er beskrevet i rapporten "Målbilde og tiltaksbeskrivelser for beslagsområdet" (2021) og det pågår en vurdering av tiltakene som rapporten belyser. Politiets tilstedeværelse på nett er også et område som vil ha stor oppmerksomhet fremover. Riktig prioritering og ressurssetting av utfordringene må reflekteres i bl.a. styring, portefølje og virksomhetsutvikling. For å sikre helhetlig tilnærming til problemstillinger på feltet er det etablert en kjernegruppe i POD og det er under etablering et eget cyberkrimforum med deltakere fra bl.a. særorgan og politidistrikter.

Politiets behandling av våpensaker

Politidirektoratet anser de fleste avvik påpekt av Riksrevisjonen som lukket, noe som ble rapportert tilbake til Justis- og beredskapsdepartementet i brev av 12.06.2020. Våpen i dødsbo er nå eneste avvik som ikke er lukket. Etter Riksrevisjonens rapport har arbeidet med å spore opp våpen i dødsbo pågått siden desember 2018, med frist 31.12.2021. Politidirektoratet har gitt tydelige føringer til politidistriktene om å følge opp restanser på våpen i dødsbo. Tilbakemeldingene fra distriktene viser at de eldste dødsbosakene er svært utfordrende å få avsluttet og at videre arbeid vil kreve omfattende og ressurskrevende undersøkelser. I en periode med ny våpenlov og stor økning i antall våpensøknader har det vært krevende å få redusert antallet våpen i dødsbo ytterligere. POD har egen dialog med Justis- og beredskapsdepartementet om dette.

Biometriske pass

De fleste merknadene fra Riksrevisjonen er lukket. Arbeidet med økt systemstøtte for sporbarhet og etterkontroll vil sluttføres i 2022. Det gjenstår integrasjon med dokumentleser (og tilknyttet system) for å sikre automatisk sporbarhet av hvilke dokumenter som er fremlagt ved søknaden og at kontroll av dokumentene er gjennomført. Gjenstående arbeidet med forbedret tilgangsstyring planlegges ferdigstilt før sommeren 2022. Det pågår et kontinuerlig arbeid med å sikre at opplysningene i passregisteret er korrekte og oppdaterte.